

Keskellä luontoa, keskellä Suomea

Keskeiset tunnusluvut

Asukasluku	3 625
Syntyvyys (2025)	19
65 vuotta täyttäneiden määrä	1 318
Työllisyysaste	71,3 %
Työttömyysaste	12,2 %
Työpaikkaomavaraisuus	97,5 %
Yritysten liikevaihto	192 M €
Yritystoimipaikkoja	281 kpl
Vapaa-ajan asuntoja	957 kpl
Korkea-asteen koulutettuja	10,2 %
Peruskoulun aloittavia (2025)	28
Lukion opiskelijamäärä	95

Pihtiputaan kunnan hallitusohjelmataavoitteet 2027- 2031

1. Maaseudun kasvun eväät
2. Palvelut kuuluvat kaikille
3. Saavutettavuus on elinvoimaa
4. Koulutus kantaa tulevaisuuteen
5. Työllisyys tuo turvaa

Maaseudun kasvun eväät

- ✓ Investointien ja yritysten sijoittumisedellytyksiä on vahvistettava pohjoisessa Keski-Suomessa. Pohjoisen Keski-Suomen kuntien tukirahoitus on ollut muuta maakuntaa korkeammalla tasolla. Tämä korkeamman tukialueen status yritysten investoinneille on kriittisen tärkeää alueen kannalta.
- ✓ Valtion on varmistettava riittävä aluekehitys-, maaseutu- ja Leader-rahoitus.
- ✓ Puhtaan energian saatavuus ja sähköverkon kapasiteetti on varmistettava. Riippuvuutta fossiilitaloudesta on vähennettävä – uudet energiaratkaisut ja niiden käyttö ovat maaseutukuntien mahdollisuus.
- ✓ TKI-rahoitusta on tarjottava myös pk-yritysten erityistarpeisiin. Business Finlandin tulee vahvistaa läsnäoloaan Keski-Suomessa.
- ✓ Työllisyyspalveluiden vaikuttavuutta tulee parantaa, ja lainsäädännön tulee mahdollistaa alueellisia ratkaisuja osajapulaan vastaamiseksi.
- ✓ Maatalouden kannattavuuden varmistaminen on huoltovarmuuskysymys. Tuottajan on saatava työstään kohtuullinen korvaus.
- ✓ Maaseudun asuntorahoitusta on kehitettävä mahdollistamaan asunnon hankkimisen myös harvaan asutuilta alueilta. Perheille on löydettävä kannusteita maaseutuasumiseen.

Palvelut kuuluvat kaikille

- ✓ Perusterveydenhuollon palvelut on järjestettävä riittävällä tasolla myös pienissä kunnissa. Keski-Suomen hyvinvointialue on karsinut maakunnan reuna-alueiden palveluita pienten kuntien näkökulmasta jo kohtuuttomasti. Alueellisia menetyksiä tulee kompensoida leikkausten kohteena olleille kunnille, ja tyhjiä kiinteistöille tulee muodostaa purkurahasto.
- ✓ Kuntien tehtäviä ei tule eriyttää. Rahoituksen on varmistettava pitkien etäisyyksien kuntien edellytykset riittäviin peruspalveluihin.
- ✓ Hyvinvointialueiden rahoitusmalli tulee korjata palvelutarpeita vastaavaksi. Kela-taksien rahoitusvastuu on siirrettävä hyvinvointialueille, jotta hyvinvointialueet joutuvat arvioimaan aidosti palveluiden keskittämisen kustannusvaikutuksia. Palveluiden etääntyessä asiakkaille tulee varmistaa liikkuminen palveluiden piiriin.
- ✓ Paikallisten sote-palveluiden ja kunnan välinen yhteys heikkeni sote-uudistuksessa. Valtion tulee edistää paikallisen yhteistyön lisäämistä ja palveluiden välisten rajojen purkamista.

Saavutettavuus on elinvoimaa

- ✓ Nelostie kuuluu Eurooppalaiseen TEN-T -ydinverkkoon, jonka tulisi olla tavoitetasolla 2030. Tämä tavoite ei näytä täyttyvän määräajassa. Valtatie 4:n kehittämisen osalta on nostettava suunnitteluvalmiutta myös Viitasaaren ja Pihtiputaan alueella.
- ✓ Saarijärvi-Haapajärvi -ratayhteyden toimivuus on varmistettava.
- ✓ Varmistetaan perusväylänpidon rahoitus ja alemman asteisen tieverkon käytettävyys.
- ✓ Nuorten toiveena on erityisesti matkaketjujen toimivuus harrastuksiin ja opintoihin.

Koulutus kantaa tulevaisuuteen

- ✓ Kunnat ja koulutuksen järjestäjät tekevät jatkuvasti työtä laadukkaan ja kustannustehokkaan varhaiskasvatuksen ja koulutuksen turvaamiseksi. Vain pitkäjänteinen panostaminen peruskouluun voi parantaa PISA-tuloksia. Valtion tehtävä on varmistaa vakaa ja ennakoitava rahoitus sekä huolehtia, että nuorella on asuinpaikastaan riippumatta mahdollisuus suorittaa toisen asteen tutkinto.
- ✓ Ammatillisen koulutuksen saatavuus pohjoisessa Keski-Suomessa, etenkin Viitasaaren yksikössä on varmistettava.
- ✓ Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen alueellinen kattavuus on varmistettava niin, että pitkien välimatkojen reuna-alueet tunnistetaan. Pienten lukioiden rahoitus on turvattava, ja niiden väliseen yhteistyöhön on löydettävä ratkaisuja.
- ✓ Jatkuva oppiminen tulee mahdollistaa tukemalla pienten paikkakuntien korkeakoulu yhteistyötä ja vahvistamalla etäopiskelumahdollisuuksia harvaan asutuilla alueilla. Osaavan työvoiman saatavuus on yritysten toiminnan ja kasvun elinehto, ja yksi keskeinen väline sen varmistamiseen on oppisopimuskoulutus.

Työllisyys tuo turvaa

- ✓ Valtion tulee varmistaa, että työllisyysalueille osoitettu rahoitus vastaa todellista palvelutarvetta ja alueiden muuttunutta työllisyystilannetta. Rahoitusmallin tulee huomioida työttömyyden kasvun vaikutukset sekä maaseutumaisten alueiden erityispiirteet, kuten pitkät välimatkat, työvoiman saatavuushaasteet ja palvelujen järjestämisen kustannukset.
- ✓ Kuntien rahoitusvastuulta tulee saada pois henkilöt, jotka eivät tosiasiallisesti ole työmarkkinoiden käytettävissä.
- ✓ Nuorisotyöttömyys on maaseutukunnille iso haaste, ja sen ehkäisyyn tulee suunnata riittävät panokset. Vaikuttavia toimenpiteitä tulee suunnata myös maaseutualueille.